

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis, Seu Resolutio Casuum Conscientiæ

Juxta Sacram Scripturam, Canones, Et Sanctos Patres

Continens Tractatus de Sacramentis Pœnitentiæ & Extremæ Unctionis;
necnon varia summorum Pontificum Decreta, contra Moralis corruptæ
propositiones, & alia

Genet, François

Parisiis, 1703

Q. 10. Quænam sunt conditiones requisitæ ad salutatem peccatorum
Confessionem?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40817

De Sacramento Pœnit. Cap. VI. 71

sciatur esse offensam Dei, quamvis levem, quia in ipsis sibi complacet. Quando aliquis incidit in illa peccata venialia ultimi generis, debet se multum coram Deo humiliare & timere ne multum noceant animæ suæ, nisi quamprimum corrigantur. *Cavete deinceps*, ait Divus Bernardus, *ne quis parva reputet, quamlibet parva scienter delinquere convincatur. Nemo dicat in corde suo: levia sunt ista, non curo corrigere: non est magnum sed in his maneam venialibus minimisque peccatis. Hac est enim dilectissimi impœnitentia, hæc blasphemia in Spiritum-sanctum.*

Mirabile quidquam atque inauditum dicere audeo, ait S. Chrysostomus, *solet mihi nonnunquam non tanto studio magna videri peccata esse evitanda, quam parva & vilia: illa enim ut adversetur ipsa natura efficit: hæc autem hæc ipsa re quia parva sunt, desides reddunt, & dum contemnantur, non potest ad expulsionem eorum animus generose insurgere. Unde citò ex parvis magna fiunt negligentia nostra.*

Quest. 10. Quænam sunt conditiones requiritæ ad salutarem peccatorum Confessionem?

Resp. Doctores solent sexdecim afferre quæ his versibus continentur.

*Sit simplex, humilis, Confessio, pura,
fidelis,*

*Atque frequens, nuda, & discreta,
libens, verecunda,*

*Integra, secreta, & lacrymabilis, acce-
lerata,*

*Fortis, & accusans, & sit parère
parata.*

Prudens autem Confessarius eas reducere

S. Bernar-
dus. Serm. 24
in Convers.
S. Pauli, cap.
5.

S. Joan. Chry-
sost. Homi-
lia 87. in
Matth.

S. Tho. in 4.
sentent. dist.
17. q. 3. art.
4. quæst. 4.
in corp.

S. Anton. 3.
p. tit. 14.
cap. 19. §.
1.

debet ad quatuor aut certè quinque, ut ait S. Carolus, easque Pœnitentem suum summa cum breuitate, & quanta potest facilitate docere debet. Prima est ut *Confessio sit simplex* ut ait Divus Thomas, *ut non recitent in Confessione, nisi quod ad quantitatem peccati pertinet.*

Confessio, ait S. Antoninus, *debet esse simplex, ut dicantur præcisè peccata cum circumstantiis suis, & dimittantur alia materia, nec immisceantur superflua: quòd tamen difficile est, & præcipuè idiotis dicere peccata sua, quin addant superflua: non tamen hoc habet vitare Confessionem, ex quo dicant hac intentione ut declarent factum suum: prudens autem Confessor debet, quantum commodè potest, huiusmodi narrationes superfluas facere resecare: & qui indiget consolatione propter tribulationes, vel consilio, propter dubia, post Confessionem factam & absolutionem, talia dicantur, & non misceantur in Confessione.*

Secunda conditio est, ut sit *Humilis* juxta id quod dicitur Ecclesiastici 4. *Presbytero humilia animam tuam*: Humilis in modo accusandi peccata citra arrogantiam, ea non excusando, aut narrando opera bona quæ fecit; sed humilitas præcipuè debet esse in corde, ita ut in se unum conferat culpam peccator, nec rejiciat in defectum seu privationem gratiæ Dei, in tentationes dæmonis, aut in eos, qui illum ad peccatum excitarunt.

Ut enim ait S. Ambrosius relatus in Canone:
 Can. Non est, 15. q. 1. „ Non est quòd cuiquam nostram adscribamus
 „ ærumnam, nisi nostræ voluntari: nemo tenetur
 „ ad culpam nisi voluntate propria deflexerit.
 „ Non habent crimen quæ inferuntur reluctan-
 „ tibus: voluntarium sibi militem elegit Chris-
 tus;

tus;

De Sacramento Pœnit. Cap. VI. 73

tus; voluntarium servum sibi diabolus actionatur: neminem jugo servitutis adstrictum possidet, nisi se prius peccatorum ære ei vendiderit.

Et ut ait Glossa ibidem, verbo *peccatorum ære. Ipsum peccatum dat nobis diabolus pro pretio, ut nos demus ei jus ad occidendum nos.*

Tertia conditio est quod Confessio sit integra, hoc est, omnium & singulorum peccatorum mortalium, quorum post diligentem discussionem conscientia habetur.

Quarta, debet esse *lacrymabilis*, scilicet ut qui confitetur peccata sua, de iis verum sentiat dolorem cum proposito non peccandi de cætero, ut superiori capite diximus.

Quinta est Confessio sit *parere parata*, ut scilicet Pœnitenti insit prompta voluntas faciendi quidquid Confessarius injunxerit in pœnam peccatorum; ut enim ait S. Augustinus relatus in Canone: *Ponat se peccator omninò in potestate judicis in judicio Sacerdotis, nihil sibi reservans sui: ut omnia eo jubente paratus sit facere pro reparanda animæ vita, quæcumque faceret pro vitanda corporis morte; & hoc cum desiderio, quia vitam recuperat infinitam ut Deus: cum gaudio enim debet facere immortalis futurus, quæ faceret pro differenda morte moriturus.*

Potest etiam addi sexta bonæ Confessionis conditio, ut scilicet pœnitens quærat Confessarium verè doctum & pium, non autem ignarum aut adulatorem, quod tamen sæpius fit; unde celebris Cardinalis Denoff inter defectus, qui circa Confessionem occurrunt, meritò enumerat negligentiam Pœnitentium, *Qui non quarunt Confessarium doctum, & bonis moribus, ut & Christiana prudentiâ præditum,*

cc Can. Consideret. De Pœnitentia dist. 5.

cc Cardinalis Denoff in Instructione, pag. 46.

cc Il quarto difetto che commettano i

penitenti, „
 si è, il „
 non cerca „
 re Confes- „
 fori dotti, „
 esemplari, „
 e dotati di „
 prudenza „
 Cristiana; „
 mà al con- „
 trario Con- „
 fessori di „
 poca habi- „
 lità e debo- „
 li, i quali „
 non esiggo- „
 no mai dà „
 loro peni- „
 tēti la cor- „
 rezione de „
 peccati abi- „
 ruali, e la „
 remozione „
 delle occa- „
 sioni prossi- „
 me prima „
 di assolver- „
 gli: non gli „
 obligano „
 alle resti- „
 ruzioni, se „
 non ne casi „
 rarissimi: „
 non pres- „
 crivono lo- „
 ro peniten- „
 ze medici- „
 nali racco- „
 mandate „
 dal Conci- „
 lio di Tren- „
 to, non si „
 curano „
 d'indagare „
 le cause e le „
 circostanze „
 necessarie

quinimò adeunt Confessarios minùs doctos,
 minùsque constantes, qui scilicet non exigunt,
 ut pœnitentes à pravis habitibus recedant, &
 removeant occasiones proximas, antequam
 absolvantur: qui non obligant ad restitutio-
 nem, nisi in casibus rarissimis: qui non præ-
 scribunt medicinales pœnitentias à Concilio
 Tridentino valdè commendatas: qui non cu-
 rant investigare causas, & circumstantias ne-
 cessarias ad distinctam notitiam peccatorum.
 Quid pluris? Illos quærunt peccatores, quia
 nullam ab iis molestiam timent, sed potiùs ab
 eisdem juvari putant ad excusandas excusatio-
 nes in peccatis, cum pravis quibusdam opinio-
 nibus; ita ut possint liberè & quietè in tenebris
 peccatorum conquiescere, & à lethargico som-
 no non expergiscere.
 Sciant nihilominus tales Confessarii & Pœ-
 nitentes, Sacerdotem esse tantùm judicem de-
 legatum à supremo iudice Jesu-Christo, &
 ita non posse agere in Tribunali contra dele-
 gantis mentem, quæ nobis aperta est, & ma-
 nifesta in sacris Scripturis, & in regulis ab Ec-
 clesia præscriptis, ad legitimam istius Sacra-
 menti administrationem, & idcirco, ut ait
 S. Gregorius Papa: *Tunc vera est absolutio*
presidentis, cum æterni arbitrium sequitur
judicis. Ideoque dum miser ille peccator pu-
 tabit, se veram absolutionem consecutum esse,
 experietur, sed serò, in extrema scilicet hora
 constitutus, quando ante supremum iudicem
 respondendum erit in particulari iudicio, re-
 mansisse se Divinæ Majestatis reum, & hoc
 maximè, quia quæsivit Confessarios adulato-
 res; *Magistros prurientes auribus:* Hoc erim
 oritur ex secreta cordis corruptione, quod
 scilicet fomenta potiùs quàm medicamenta
 propriis cupiditatibus quærebat: & meritò

De Sacramento Pœnit. Cap. VI. 75

talibus convenire potest quod dicit Isaias: *Qui dicunt videntibus, nolite videre, & aspicientibus, nolite aspicere nobis ea qua recta sunt: loquimini nobis placentia, videte nobis errores.*

Unde mirum non est, si taliter dispositi sentiant justitiam ultricem, dum se securos temerè putant: *Cum dixerint pax & securitas, tunc repentinus eis superveniet interitus, sicut dolor in utero habentis, & non effugient.* Videatur super hac materia Tomo 1. Tract. 1. cap. 1. quæst. 8. Et Tomo 4. Tract. 6. cap. 10. quæst. 2.

che li lasciano dolcemente riposare nel mortifero loro iniquità. Sappiano però simili Confessori e penitenti, che il Confessore non è che giudice delegato del supremo giudice Gesu-Cristo; e che conseguentemente egli non può arbitrare nel Tribunale contro la mente del delegante, palesatoci nelle sagre Scritture e nelle regole prescritte dalla Chiesa per la legitima amministrazione di questo Sacramento; imperochè, come dice san Gregorio il grande, *Tunc vera est absolutio Presidentis, cum æterni arbitrium sequitur iudicis.* Altrimenti quel povero peccatore, quando crederà havere havuta l'assolutoria in buona forma, s'accorderà tardi all'ora della morte, momento formidabile del giudizio particolare, rimanere tuttavia reo di lesa divina Maestà, in pena d'haver cercato Confessori che dissimulano i vizii & adulano i peccatori, *Magistros prurientes auribus* provenendo ciò dal fondo corrotto del suo cuore, il quale cercava fomenti, e non medicamenti, alle proprie cupidiggie, potendosi ad essi applicare quello racconta Isaià de Peccatori del suo tempo: *Qui dicunt videntibus, così si chiamavano nella legge antica i Profeti interpreti della volontà di Dio, Nolite videre, & aspicientibus, nolite aspicere nobis ea qua recta sunt; loquimini nobis placentia, videte nobis errores.* E però non douranno maravigliarsi, se quando si stimeranno sicuri, allora si sentiranno perseguitati dalla giustizia divina: *Cum dixerint pax & securitas, tunc repentinus eis superveniet interitus, sicut dolor in utero habentis, & non effugient.*

Quæst. II. Quinam sunt casus in quibus iterari debet Confessio, quia non erat benè facta?